Mango fruits Preservation Industry (steps to start).

Q.—579. Sri M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that mango fruits are grown abundantly in Chintamani and Srinivasapur taluks ;

(*b*) whether they have contemplated to start a Mango-fruits Preservation Industry here with a view to help these fruit growers ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

(*a*) Yes.

(*b*) No proposal for starting a Mango-fruits Preservation Industry in these Taluks is under consideration; but a Scheme for the establishment of a Fruit Preservation Industry at Krishnarajapuram is being considered.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ, ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಒಪ್ಪಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೇಕೆ ಈ Fruit Preservation Industryಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—Raw-material ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪೂರಾ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು Raw-material ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು 2—3 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ Raw-materialನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉದ್ಯಮಗಳು ಈ ಸಿಟಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು ; ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಕ್ಷಾಮದ beltನಲ್ಲಿ ಅದೂ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಒಟ್ಟು ಹಣ್ಣುಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ನೋಡಿದರೆ 32,264 ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ raw-materialಗಳು ನಲೀಸಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕು. ಹಾನನದಕಡೆಯವರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕುವ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೂಪಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು, ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು, ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ—ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಈ fruit preservation plantನಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೆರಳೆಕಾಯಿ, ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು, ಬೂದುಗುಂಬಳ, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು, ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು, roseberry ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರುತ್ತವೆ.

Price of oil-cake supplied to Mandya Sugar Factory.

Q.—607. Sri G. S. BOMMEGOWDA (Mandya).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they are aware that the price of oil-cake supplied this year to raiyats by the Mandya Sugar Factory is higher than the selling price outside ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—

Yes.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್... ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಗೊತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರಕ್ಕೂ ನಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ದರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ ವಾರಕ್ಕೂ ವ್ಯತಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಾರದ ಬೆಲೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ರೂಪಾಯಿ 294-4-0ಗೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಾ ಒಂದೊಂದು ವಾರ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಒದಗಿಸಿದ ದರಕ್ಕೂ ಆಗ್ಗೆ ಮಂಡ್ಯ ರೈತ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದ ದರಕ್ಕೂ 80 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿತ್ತೆಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇದರಿಂದಾಗಿ ಟಿಗೆ 80 ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಕೊಂಡಂಥ ದರ ಆ ಹೊತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದರದಂತೆ. ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೇನೂ ಅವರು ಇದೇ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ದರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದರವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದರದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು anticipate ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 1953-54ಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ದರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ sudden fall ಆಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ದರದಲ್ಲಿ 80 ರೂಪಾಯಿ 100 ರೂಪಾಯಿ difference ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The point is, at the same time the Co-operative Society is selling at Rs. 100 less than the price available in the Sugar Factory.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is quite possible for this reason: The Co-operative Societies might have purchased it at a time when the ruling rate was Rs. 80 or 100, less.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಯದ್ದು, ರೈತನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯೆಂದಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರೇ ವಹಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Loss ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ruling rate ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Incidental charges ಹಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇಹೊರತು ಯಾವ ನಷ್ಟವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ದರ ಕಡಮೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ರೀತಿ ಕಮ್ಮಿ ದರದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲವೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know what they were doing with the stock they were having.

12-30 P.M.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not proper that you should sell any commodity at market rate?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is not correct to sell it, incurring a loss.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—To-day you may gain some thing, because you purchase the commodity at a lower rate. If the market rate is something, it is but proper that you should sell it at market rate, irrespective of gain or loss.

Mr. SPEAKER.—The Hon'bl Member need not enter into on argument. The question hour is intended only to elicit information.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not proper, is it not fair that you should sell it at market rate, irrespective of the purchase rate?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What is proper, what is fair and all that is a matter of opinion.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಈಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಾಮಿ ನಂಬುವುದು? ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದಯಮಾಡಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

Mining in Arasikere Taluk.

Q.—656. **Sri K. PANCHAKSHARIAH** (Arasikere).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the places where mining is carried on in Arasikere Taluk; the minerals available in Arasikere Taluk;

(*b*) the quantity of corundum mined in Kalyadi Village per year;